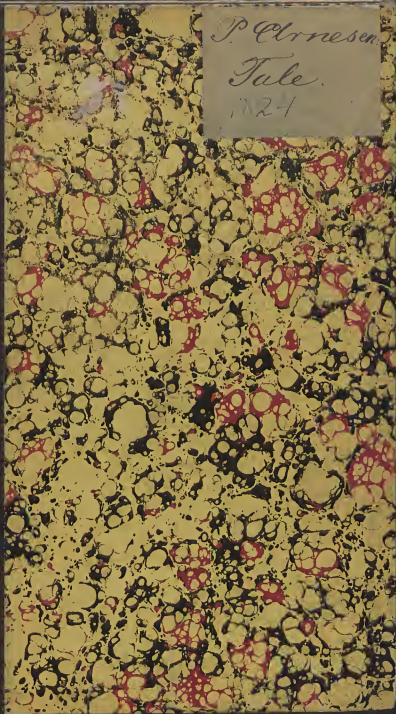

P. Ernesen

Tale.

1724

Tale,

holden i

Selskabet for Døttreskolen,

stiftet 1791,

paa

dets Marsfest, den 30te April 1824;

med

et Tillæg af de til Festen skrevne Sange;

af

Rector P. Arnesen,

Skolens Medbestyrer.

Kjöbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Sostrup Schuls,

Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Forord.

Min nærmeste Hensigt med at udarbejde denne lille Tale var denne: hos ædle Medborgere efter Evne at bidrage min ringe Deel til rigtig Erkjendelse af Døttreskolens moralske Værdighed. En blid Høielse siger mig, at den inderlige Kjerlighed, hvormed jeg stræbte at nærme mig mit Maal, ogsaa under Talens Læsning vil meddele sig flere gode Hjertet.

Men saa inderligen jeg end havde ønsket, taknemmeligen at tilegne disse Blade de Svømmedige, hvis Godhed jeg nærmest fylde min Kands frie og glade Virksomhed; saa frygtede jeg dog for, at jeg derved kunde give Rogen, som ikke kjendte mig, et slags Anledning til at formode, at jeg tillagde mit Arbejde en ufortjent Vigtighed.

Sorfatteren.

Hvorledes skulde vi, høie og ærede Forsamling! værdigere høitideligholde denne vore elskede Børns Aarsfest, end ved anbdægtigen at opløste vort fromme Sind til ham, hvis elskede Børn vi alle ere? — end ved taknemmeligen at vurdere de Midler og Maader, igjennem hvilke hans Faderhaand saa rigeligen velsigner os? — end ved forstandigen at minde os selv om nogle af vore Forældreplichter imod de Børn, som han skjenkede os? — end ved kjerligen at opmuntre vore her forsamlede Børn til fortsat Flid og Fromhed, til en retsindig og dydig Wandel? — — Maatte dog ogsaa dette Foredrag, ved at værdiges Eders Dverbærelse og Velvillie, passende bidrage til Dagens Høitid!

Herligen ubrustet fremstod Mennesket af Skaberens Haand. Et fjønt og værdighedsfuldt Legeme blev Bolig for en Sjel, som, ved rigtighen at ubvilde sine store Antæg, ei allene sikkede Mennesket Herredømmet over dets Medskabninger, men ogsaa hævede det til et aandeligt Liv, til en moralsk Tilværelse, til Kundskab om Ret og Pligt, om Gud og Ubødelighed.

Men fordi Jordlivet, efter det alvise Forsyns Plan, allene skulde modne Mennesket til en høiere Bestemmelse; saa blev ogsaa Svaghed og Bilsfarelse, Sandfælsighed og Lidenskab Menneskehedens Lod; — dog saaledes: at vi tillige sættes istand til at beherske disse Svagheder, og til at hævede

vor moralske Værdighed, naar vi allene fromt og fornuftigen benyttede de os hertil anviste Midler.

Af disse Midler omtale vi her fortrinligviis den Selvlundskab, som leder os til en rigtig Bedømmelse af vore Forholde til vore nærmeste Omgivelser, til Borgerfundet, til Fædrelandet, og til det høieste Væsen; — eftersom vi troe: at etflags Utydelighed i dette Slags Forestillinger letteligen kan vilblede endog de bedre Mennesker, saavel til andre Svagheder, som besynderligen til en for deres sædelige Værd skadelig Selvtilid; hvorimod Erkjendelsen af vore egne Kræfters Uformuenhed, og af de modtagne Velgjerningers Storhed, altid bliver os et fortrinligt Befordringsmiddel til Beskedenhed, til from Taknemmelighed, og til en samvittighedsfuld Stræben efter, at vorde velbehagelige for Gud og for Mennesker.

Naar det ved Dannelse forvandlede Menneske kaster et bømmende Blik paa sit eget og sine Liges Forhold til Samfundets øvrige Lemmer; saa tør det vist nok glæde sig ved Bevidstheden om sande Fortrin, og ret inderligen føle det Værd, som disse Fortrin hævde det. Men kan det ogsaa derfor billigen gjøre Fordring paa, selv at have givet sig disse Fortrin saaledes, at det med rette kan siges, at fylde sig selv Alt eller dog Meget? — Nemlig selv gave vi os dog ikke, at fødes og opdrages af Forældre, som, medens de kjerligen bragte vor physiske Pleie ethvert Døtt, ogsaa forstaaenden gave vore vaagnende Begreber en ædel Retning; som med Indsigt underviste os, eller lode os undervise i nyttige Kundskaber og Værdigheder; som med klog Omhed afvendte fra os de mange Farer og Friksler, der truede enhver iblandt os i Svaghedens og Lidenskabernes Alder. Og ligesaaalidet

kunne vi tilegne vor egen Klogskab og Fortjeneste de mange vigtige Fordele, som vore borgerlige Forholde yde os. Ikkun den letsindige, selvgoede Daare tilhører den Ufsjønsonshed, at tilegne sig selv, som Frugten af egen Smidthed, eller som en Gave af det blinde Tilfælde, det Gode, som han ufortjent nyder. Men os sømmer det, som gode, oplyste og tænkende Mennesker, med sanddru Beskedenhed at tilstaae: at vore fleste og ypperste Fortrin ere nærmest betingede ved vore selvkæbelige Forbindelser; at vor Dmgang med gode og bannede Mennesker er den rigeste Kilde, hvoraf vi dagligen ose Aandens Lys og Liv. Thi hvilken menneskelig Glæde er dog vel saa høi og reen, at den ikke foræbles ved gode Menneskers Deeltagelse? Hvilken Smerte er vel saa gjennemtrængende, at den ikke formidles ved Vennens trofaste Barm? Er ikke ædle Næbborgeres Bisald vore Anstrængelses kjereste Opmuntring og Løn? Er ikke Agtelse og Værfrygt for deres Dom vor Handlemaades sikkræste Leder? Hos hvem anden søge vi Bistand og Hjælp ved Naad og Daad i Livets utallige Forviklinger? Er det ikke igjennem Borgerksamfundet og ved dets Bistand, at Kundskab og Oplysning ere udbredte til og iblandt os? at Religionens Lærdomme ved Ordets Tjenere indprentes vore Hjerter? at Guds frygt, Retfærdighed, Dyb og Kjerlighed præge vor Wandel og modne os til vor Bestemmelse?

Fremdeles — hvad Forældre og Lærere vare for vore yngre Aar, hvad ædle Næbborgere ere os i den følgende Tid — det samme og endnu meget mere er vor fælles Moder, vort elskede Fædrene Land for vor hele Bane. Ulerede fra Fodselen af optog det os kjerlighedsfuldt i sit Skjød. Alle de Velgjerninger, vi derefter modtog, havde deres middelbare Udspring fra Fædrelandet; thi de vare kun muelige ved dets fjernere Forsorg og Foranstaltning. Dette

samme Fædreland vedbliver at værne om vor Fred og Trygghed paa alle vore lovlige Veie; det anviser og betrygger os den Stilling og Virksomhed, hvortil vi synes bedst at kende, og understøtter kjerligen hver god Stræben; det yder os Trost og Hjælp i Sorg og Nød, og omslynger os alle med Kjerlighed og Velvillies trofaste Vaand.

Saaledes modtage vi da i vor Families Stjod, i vore Medborgeres Kredts, og under Fædrelandets Beskyttelse langt større Velgjerninger, end vi formaae at gjengjælde. Hvad der staaer i vor Magt, hvad der paaligger os som Pligt, er en from og forstandig Benyttelse af disse Velgjerninger, til ligemed en taknemmelig Stræben efter, ogsaa at bidrage vort til det Heles Vel. Men saa naturligt det end er os, helst at elske og tjene dem, som have beviist os Velgjerninger, eller som have en særdeles Fordring paa vor Forsorg, eller som ved personlige og Afgjøelses Forholde ere forbundne med os; saa sandt er det dog ogsaa: at vor Kjerlighed til Slægt og til Venner, og til Alt, hvad der er vore Hjerter dyrebart, ogsaa gjør os Kjerlighed til Fædrelandet til en hellig Pligt. Ja, som hørende til Guds store Familie paa Jorden, hæver Menneskevennen sine Tanker med dristig Flugt udover Fædrelandets Grændser; hvert Menneske er hans Broder; hver Menneskeheds Skjebne bevæger dybt hans Sind; hans varmeste Ønske er: at Kundskab og Dybd maa boe og bygge trindt om Jordens vide Kredts.

Dog — medens vi takfuldt minde de Goder, som tilflyde os nærmest ved vore Forsørgeres og Medborgeres Omhu og ved Fædrelandets Bistand; saa hæver vor Aand sig kraftigen til en langt høiere Anskuelse. Thi hvad det ene Menneske ikke formaade uden det andet Menneskes Bi-

stand, det skulde Menneskene ligesaa lidet formaae, hvis ikke deres Svaghed styrkedes af en høiere Kraft.

Naar det glade Vie opmærksomt hviler paa den frø-
dige Ager's rigt følgende Sæd, saa flue vi vel nærmest Frug-
ten af Landmandens Flid og Kløgt; men derhos vide vi fuld-
vel, at ingen menneskelig Id formaarer at frembringe selv det
mindste Græsstraae, selv det ringeste Støvgran. Men naar
vi flue Foraaret at smykke sig med Unde; Sommeren at straa-
le i Pragt, Høsten at prunke med Rigdom, ja selv den al-
vorlige Vinter at gjengive Naturen dens udtømte Kræfter;
naar den herlige Sol udgyder Lys og Varme over Dyr og
Planter; naar alt Levende fryder sig ved sin Tilværelse og
priser Skaberens Godhed; naar selve Naturens stridige
Kræfter, lydende Almagts Love, harmonisk samvirke til
Skabningens Held; medens en uubtalelig Orden og Skøn-
hed og Hensigtsmæssighed i den uendelige Mangfoldighed syn-
ligen afpræger Almagts Wiisdom; — da flue vi Gud i
hans Gjerninger; da henrykker Vrefrygt og Tilbedelse vor
Aand, og med den hellige Sanger udbryde vi: Her re, hvor-
mange ere dine Gjerninger! du gjorde dem alle
vifeligent!

Men et uendeligen høiere og renere Vidnesbyrd om
Guddommens Majestæt, Wiisdom og Godhed, end det, som
vi igjennem vore Sandser modtage fra den sandfælsige Skab-
ning, formaae vi at udvikle af vort eget Underste. — Den
Aand i os, som erkjender sit Udspring fra selve Guddommen,
som selv søger til den, som til sin Kilde — denne vor Aand
er det, som først lærer os, rigtigheden at kjende og paastjønne
Guds Fabergodhed imod vor Slægt. Thi fra denne vor
Aands Bevidsthed om dens guddommelige Udspring, fra dens
fromme og levende Erkjendelse af de betrædede Egners Uppre-

lighed, af Gubdommens tallose Velgjerninger, og af vor Pligt, værdigen at bruge dem, — fra dette Andens Pys — Almagts herligste Gave — udstrømmer al menneskelig Lyksalighed, al Dyb og Kraft. Intet Gode formaae vi at nævne, end ikke at tænke os, der ikke først skyldes ham, som skabte vor ubødelige Land. Hans Fadergødhed stjendte os omme Forældre, reuelige Lærere, trosfaste Venner, kjerlige Medborgere, et moderhuldt Fædreland. Han gav os Kraft og Sundhed, Held og Lykke, Forstand og Wiisdom, tilligemed Kundskaben om sig selv og om sin Willie. Selve vore Libelser og Mangler maatte, ifølge hans urandsagelige Raad, tjene som Vidler til vor Forædling; og for at vor Svagbed ei skulde forvildes i Jordlivets dunkle Tjgange; for at vi allerede her skulde lære at kjende hans Salighed; saa sendte han os sit Ords Abenbaring, og sin Sønns Frelse, tilligemed Haab og Troe og Kjerlighed.

Saa være det da vor helligste Id og Attraae, ydmygt at erkjende hans Fadergødhed imod os, hans Børn, og ved en værdig Brug af hans Velgjerninger at forberede os til hans Salighed! — Med dette Forsæt bede vi: Fader! skee din Willie, som i Himmelen, saa og paa Jorden! —

Ved disse Udviklinger af vore sande Forholde til vor Familie, til vore Medborgere, til Fædrelandet, og til det høieste Væsen, troe vi at have beviist: at en af de første Betingelser for sandt Menneskeværd, og for en dydig Wandel, er en from Erkjendelse af Alt det Gode, som disse Forholde yde os, forbunden med taknemmelig og virksom Menneskekjerlighed, og med fast og urokkelig Tillid til og Troe paa

vore Skjebners albise og algode Styret. — Heraf kunde igjen mangt et hidhørende Pligtforhold let og naturligen udledes; men Dagens Høitid kalder os til et eget Slags Betragtninger.

Ethvert Gode, som Forsynet sjenker os, er stedsse forbundet med en tilsvarende Forpligtelse fra vor Side. Jordens Rigdomme, Magt til at befale, udmærkede Talenter, store Kundskaber, fortrinlig Aandskraft kunne derfor allene ved deres rigtige Anvendelse forhøie Menneskets Værd. Ja endmere, hvem meget er givet, af ham skal meget fordres. Men hvilken dyrebare Gave sjenkes os, end en til Legeme og Sjel sund og haabefuld Afkom? Hvilken helligere Pligt paalagdes os altsaa, end den, at opdrage og danne denne vor Afkom til dydige og duelige Mennesker?

Underligen takke vi det milde Forsyn, som forlenede os saa megen Bistand til at opfylde denne vor Pligt. Ogsaa mindes vi erkjendtligen de gode Mennesker, som understøtte os i dette vort Kalb. Men derhos glemme vi ikke, at selv den fuldkomneste Underviisning og Dannelse i Skolen altid lever os Forældre et saare vigtigt Ansvar, besynderligen med Hensyn til vore Børns Leveorden og Sædelighed.

Hi hvorledes skulde vore Børn vænnes til Ordentlighed, Betænkksomhed og Forstandighed, hvis ei det huuslige Exempel og Tilsyn fremelskede disse Dyder? Hvorledes skulde Flid, Nøiagtighed og Anstrængelse blive vore Børn til en anden Natur, hvis ei Dymuntring og Formaning hjemme understøttede Skolens Bestræbelser? Hvor kunne vel de mildere Dyder, barnlig Uskyld og Fromhed, tilligemed en livelig Følelse for alt Godt og Skønt, frodigere spire og sundere næres, end i bannede Forældres venneshulde Dmgang? Eller er ikke selve For-

ælbrenes Gudsfrøgt og Retfind det ypperste Middel til disse Dybers Rodfæstelse i den unge Sjæl?

I Forbindelse hermed ville vi Forældre derfor paa denne Dag minde os selv om nogle Sagttagelser, hvis Overholdelse i den huuslige Opdragelse vi erkende at være af fortrinlig Bigtighed for vore Børns Fremtid.

Først, eftersom vi dog tilstaae: at gode Vaner i Almindelighed gavne vore Børn hartad ikke mindre, end de ypperligste Lærdomme; og da det dog jo med rette heber: at Vanen er den anden Natur; — saa ville vi ogsaa anvende fortrinlig Opmærksomhed paa at give vore Børn gode Vaner.

Der næst forlange vi af vore Børn, at de ogsaa i Hjemmet bevare al Velanstændighed, saavel i deres hele Adfærd, som besynderligen i deres Tale. Et af Oldtidens mest dannede Folk *) havde en Velanstændighedslov, som ogsaa i vort Familieliv og Borgerfamsund kan bidrage meget til Sædernes Reenhed. Hvad man nemlig anstaae for uanstændigt at gøre, det anstaae man ogsaa for uanstændigt at sige; eftersom Handling og Tale paa lignende Maader affpeile Menneskets Indre; ligesom Dre og Die omtrent med samme Virkning tilføre Sjelen de ydre Fornemmelser.

Bidere erkende vi en særdeles vigtig Forældrepligt deri: at vi tidligen vænne vore Børn til en ubetinget og uafbrudt Lydighed; ei allene fordi Barnealderen derved lettest sikkes imod mangeslags Fortræd og Farer; men meget mere fordi den, som i Ungdommen villigen adlyder, derved bereder sig en fast og sindig Charakter i de modnere Aar. Thi ved fromt og villigen at adlyde Forældre og Foresatte, benytter Barnet paa en Maade de Eldres Forstand og Erfaring, som sine egne, indtil disse Evner modnes hos det selv; og dernæst, ligesom et saa-

*) Verserne hos Herodot, I, 138.

dant Barns muelige Smaafeil ved Hjælp af dets Lydighed letteligen rettes og udrybdes; saaledes skal ogsaa paa dets sølgende Livsbane egen Forstand og Fornuft silkert og kraftigen beherske og undertrykke hver uregelmæssig Lyst og Lidenskab. Og hvilket Arbeide, hvilken Anstrængelse skalde dog være os for tung og brydsom, naar vi derved turde haabe at berede vore Børns Fremtid dette herlige Gode?

Fremdeles, hvad barnlig Lydighed er for de følgende Aars Leveklogskab og Selvbeherkselse, det samme er en usvigelig Sandruhed og Oprigtighed i Børneaaarene for det modne Menneskes Retssindighed og sødelige Kraft? Hvilken Følelse kan vel stærkere tilbageholde endog den barnlige Overivelse og Uregelmæssighed, end den velsignede Selvevidsthed hos Barnet, at det ei engang kan ønske at skjule eller besmykke selv det mindste Feiltrin. Denne Følelse er den sande Guds første Spire, der igjennem alle Livets Aldre vedbliver at udvikle de herligste Blomster og Frugter. Herfra Hjertets Reenhed og Uskyld — herfra Rebelighed og Trofasthed, tilligemed Menneskenes Tilid og Agtelse — herfra den lykkeligste af alle Følelser: fortsjent Bevidsthed om eget Værd. — Derfor ville vi tidligen indpræge vore Børns Aand reen Sandhedskjærlighed tilligemed usvigelig Oprigtighed og Sandruhed; eftersom vi herved lægge den fasteste Grundvold til deres Dyd og Rettsind, til deres hele Fremtids Vel og Værd.

Men frem for alt ville vi opdrage vore Børn i Guds frygt og Fromhed. Vi ville lære dem, at alt det Gode, som de nyde, udgaar af hans Faderhaand, og at de allene ved hans Bistand, og ved fast Troe paa hans naadige Forsorg, kunne vorde gode, dybige, forstandige og lykkelige Mennesker.

Dog, den for os selv vigtigste af alle hidhørende Sandheder — en Sandhed, som dybt bevæger vort Indre —

er denne vor faste Overbeviisning: at alle vore Bestræbelser for vore Børns Vel ene kunne lykkes derved: at vi selv foregaae dem med levende Exemp l e r paa alle de Dyder, som vi ønske at grundfæste i det unge Hjerte. Thi ved dagligen at være Vidner til Forældrenes Ordentlighed, Forstandighed og Stræbsomhed — til deres Agtelse for Belansthændighed og rene Sæder — til deres Selvbehærskelse — til deres strænge Retssind og Dyrigtighed — til deres Fromhed og Gudsfrngt skulle Børnene af den moralske Naturs reneste Væld indbrikke en for Sjelen ikke mindre sund Næring, end den, som det spæde Noer biede af Moderens Bryst. Ja, først derved, at vort eget Exempel velgjørende lyser for vore Børn, paastjønne vi værdigen Forsynets ædleste Gave, bidrage vi efter Evne til Opnaaelsen af Forsynets vise Plan: at vi, ved at opdrage vore Børn vel, skulde befordre vor egen moralske Opdragelse.

Med disse Følelser og Forsætter, dem Gud naadigen styrke, fejre vi Eldre denne vore Børns Høitid. — —

Men ogsaa I, vore elskelige Børn! I, vore hebeste Onskers og Bønners dyrebareste Gjenstand! ogsaa I nyde værdigen Dagens Høitid, i det Eders uskyldige Hjerters barnlige Tak fromt hæver sig til den evige Godhed, som skjenede Eder, tilligemed et sundt Legeme og en ubodelig Aand, ogsaa omme Forældres forstandige Pleie, retsindige Læreres omhyggelige Underviisning, og andre gode Menneskers hjerlige Omhu for Eders Dannelse til Kundskab og Dyd! Ogsaa I høitideligholde denne Eders Fæst, i det I fromt bestyrke Eder i tro Esterlevelse af de Regler og Lærdomme, som dagligen med venlig Alvor paaminde Eder om Eders eget Bedste; i det I ubødeligen love os og Eder selv: ved al god Stræ-

ben, ved Flid, Opmærksomhed, Lydighed, Fromhed og Kjerlighed, at paaskjønne Eders Forældres og Læreres Belgjerninger. Saa voxer da og fremmes i Kundskab og Sædelighed! Nyder froe den barnlige Alders uskyldige Glæder! Men mindes derhos: at den sande Glæde allene boer i et reent Hjerte! — Og endnu en kjerlig og inderlig Formaning til Eder: Vret Eders Forældre og Foresatte i Eders Hjertes og i al Eders Udfærd! Bevare troligen Herrens Bud: Vær din Fader og din Moder!

Gud styrke Eder i alt Godt!

Ogsaa I, vore elskelige, unge Veninder! som nu træde ud af den Skole, der billigen er Eder saare kjer*) — ogsaa I hoitideligholde denne Dag med de fromme Tolelser og Forsætter, hvortil et saa vigtigt Skridt indbyder Eder — i det I af Eders Hjertes Fylde, af Eders Sjels Inderste takke det algode Forsyn for de mange Belgjerninger, som I have ei allene modtaget, men ogsaa lært at vurdere — i det I med hellig Alvor beslutte, altid at blive Dyden troe, og med brændende Andagt bede den Albarmhjertige, at styrke denne Eders Beslutning! Eders Forstands Udvikling, Eders Hjertes Reenhed og Uskyld, Eders Mands Blidhed og Taknemmelighed ere os Borgen for disse æble og høie Tolelseres Vgthed og Dyrigtighed.

Men saa naturligt det end er, at Eders gode og kjerlige Hjertes inderligen røres ved denne Dvergang i Eders Stilling og -hvad dermed staaer i Forbindelse; saa er det

*) Efter fuldendt Underviisningstid udgik følgende 9 Elever af Skolen: Ch. Falck; L. Møller; P. D. Møller; Ch. L. Junst; J. E. H. Hege Dahl; Ed. Jacobsen; E. B. Sørensen; M. Schalk; J. J. Markussen.

dog især Eders Forstand og høiere Estertanke, som vi her ønske at henlede til de for Eders Fremtid gavnlige Forestillinger.

Held Eder, elskelige Ungdom! at I med en belønnende Bevidsthed kunne se tilbage paa Eders velanvendte Skoleaar! Thi herom vidue Eders rene Sæder; herom vidne Eders modnende Kundskaber og Talenter, hvilke tillige fremstille Eders værdige Læreres og Lærerinders paa Eders Dannelse anvendte Omhu i et for Skolen agtværdigt Lys! — Held Eder, at Bevidstheden om Eders gode Forhold, som fromme og kjerlige Døttre i Eders Familier, og som flittige og sædelige Elever i Eders Skole, kan og bør love og tilsiige Eder selv og os alle: at I ogsaa herefter ville troligen vandre frem paa Dydens og Kundskabens Veie! Og hvi skalde da ikke en sund og ædel Stamme, paa en frugtbar Grund, og Herligen fredet, ogsaa med Tiden bære gode Frugter? Thi hvad Mennesket planter og pleier i Klib og Fromhed, det giver ogsaa den Algode Væxt og Modenhed.

Beroligende for Eders Fremtid ere ogsaa disse Forestillinger: deels at Eders hidtilværende Forholde til Eders Forældre og Familier i den nærmest følgende Tid vedblive at være uforandrede, deels at selv Eders Underviisning ingenlunde ophører med Eders Skolegang; men at I allene, ligesom igjennem afmaalte Trin, overføres til den fjernere, ansvarfulde Selvstændighed. Ja — vi haabe det med Tillid, og vi glæde os i dette Haab: disse og hvilke andre Midler Gud og gode Mennesker fremdeles forunde Eder til at fortsætte Eders Uddannelse, — dem ville I samvittighedsfuldt benytte!

Men snart skal den vingebe Tid tilføre Eder de Nar og de Livsforholde, da allene Eders eget Indre, Eders egen Fasthed og Urokkelighed i Dyb og Gudsfrøgt kan beskytte Eder imod Fristelser og Forvildelser. — O da, naar Sandselighedens og Lidenskabernes Blændværk vil omtaage Forstandens Lys i Eder, og vilbløde Eders bedre Følelse; naar det onde Exempels fordærvelige Aande vil smitte Eders Sjæls Reenhed; naar falsk Skam og falsk Ære ville undergrave Eders dybtlig Grundsætninger; naar usøfkyldt Modgang og Miskjendelse ville tvinge Eder til en uværdig Tænke- og Handlemaade; naar Lykke og Medgang ville forlede Eder til Letfind og Overmod, hykkelse eller usorgtig Ros til daarlige Indbildninger; — og hvo tæller alle de Fristelser, ved hvis Bekæmpelse vor Dyb og Kraft herneben skulde prøves og befastes? — O da, naar I fristes, da henvender Eders fromme Sind til ham, som er stærk i de Svage! da fremhenter de Dydens og Religionens Lærdomme, som saa troligen bleve indprentede Eders unge Hjertes! da bekjender ydmøgt og troer fast paa den guddommelige Sandhed i vor Luthers skjønne Vers:

Her er vor egen Kraft kun svag,

Let kan os Fienden sælde;

Men Gen antager sig vor Sag,

Omgjort med Guds Vælde;

Det er den Herre Christ,

Og Seier faaer han vist;

Vor Frelse er hans Værk;

Hans Arm — hans Arm er stærk;

Hvo staaer mod Frelsens Fyrste?

O saa vogter Eder, at denne Troe paa Frelserens Bistand ingenfinde forlader Eder i Farens Time! Lærer at kjende Eders egne Svagheder, for at kunne modstaae og overvinde

dem! thi Mennesket er selv sin egen værste Fiende. Beder dagligen til ham, hvis Godhed er hver Morgen nyt og mindes stedse denne herlige Formaning, som vi her henvende til Eder: "holder Eder nær til Gud, og Gud skal holde sig nær til Eder!"

Dg da — naar Jesu himmelfærdte Lære har oplyst Eders Stie igjennem Jordens Mørke og Bildnis — naar Eders Jordlivs Bane har været Eder en Dydens og Fromhedens Skole, hvor I vorede og modnedes i Herrens Frygt og Kjærlighed, indtil Gud kaldte Eder herfra; — da skulle vi Forsudgangne engang mødes med Eder og med alle vore Dyrbare, som fulgte eders Fodspor, for den evige Godheds Naavn, og med salig Fryd skulle vi bekjende: Herrel her ere vi, og de, som du gav os! —

Gud være med Eder!

Endnu bør det os Forældre tilligemed vore Børn, taknemmeligen at mindes vor Skoles ædle Belgjørerere! Dog, Disse have sikkerligen i Deres egen Velbaad, og i Skolens rette Stræben, en bedre Tak, end den, som Drb formaar at tolke. Thi baade er det en skjøn Handling, at anvende Guds Gaver til at befordre hans Kundskabs Udbredelse iblandt Ungdommen; og tillige glæder det Belgjørererne, at see deres Gaver anvendes vel. Vi ønske Guds bedste Held over disse Udle! ogsaa over deres Efterfølgere i at bidrage til Skolens Gavnlighed! —

Ogsaa Skolens værdige Lærere og Lærerinder takke vi Forældre hjerteligen for deres forstandige, utrættelige, heldige og talentfulde, tilbeels ogsaa opoffrende Arbeider med vore Børn! Indertligen ønske vi, at vore Børns Fremgang og

gode Sæder ogsaa fremdeles maa lette dem deres vigtige Kald! *)

Gud velsigne vor og hver god Stræben! Han velsigne vor Skole og dette Samfund! Han velsigne vort Fædreland og vor Konge! Han velsigne den hele Menneſkehed!

*) Udelæſen af hvad her mundtlig foredroges navnlig til Skolens øverſte Klafſe, og til enkelte Elevers Ros, vil ſikkert ligeſaa tidt ſøøkke Bedkommendes hjertige Erindring om det Sagte, ſom ſelve Sandheden deraf.

(Foran Taler).

Blomsterne.

Mel. I Dalens Skjød en Hytte laae, ic.

I Barndoms Lund de Blomster groe,
 Saa rige, yndigt spæde;
 De pleies med en Haand saa tro;
 Dem qvæger Himlens Bæde;
 Dem Foraars-Solens Straalevæld
 Bereber Livets Fryd og Held.

Ehi smilende mod Væh'rens Blaae
 Ustlydigt, fromme, glade,
 Med frodig Væxt de Blomster staae
 I Dyds og Kundskabs Have,
 Hvor dannet Mand og gavnsig Id
 Fremmodnes trygt ved sundrig Flid.

De Blomster skjent at spire ved
 Det Skabtes hulde Fader;
 Til alt, hvad Liv og Mande nød,
 Hans Haand sig mildt oplader;
 Hans Kraft gjer svage Ustlyd stærk;
 Han signer naadig Fromheds Værk.

(Efter Taler).

U s k y l d .

Mel. I Østen soltblaa Dagen smiler, 2c.

I uskylds glade Id henrinde
 De Ungdoms Aar saa froe;
 I uskylds Lye et blidt Kjerminde
 Saa ynderigt mon groe —
 Kjermindets Navn og Kraft er Dyd —
 Ungmoens bedste Pryd.

I uskylds Hjem boe ædle Glæder;
 Der lysset straaler mildt;
 Der trives Flid og gode Sæder;
 Der Konsten pleies snildt;
 Der knyttes Trofasthedens Baand;
 Der Venskab rækker Haand.

O elste, iegode Pige!
 Din Uskyld tro bevar!
 Dig rene Hjerter sildigt sig
 Med Sandheds Stemme klar:
 "Er Vaarens Blomst end visnet hen,
 Din Uskyld er igjen!"

